

XXVI TAVALINE PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine Hs18 ,25-28)

Lugemine prohvet Hesekieli raamatust:

Teie ütlete: "Issanda tee ei ole õige!" Kuulake ometi, Iisraeli sugu! Minu tee ei olevat õige? Kas pole see pigem nõnda: teie eneste teed ei ole õiged? Kui õige pöördub ära oma vagadusest ja teeb ülekohut ning sureb selle tõttu, siis sureb ta oma ülekohtu pärast, mis ta on teinud. Aga kui ülekohtutegija pöördub oma paganlusest ning teeb nii, nagu on õige ja kohus, siis jääb ta elama ega sure.
See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps25 ,4-5.6-7.8-9 R:6a)

R: Mõttele minu peale, sest Sina, mu Issand, oled armuline.

Issand, anna oma teed mulle teada ja õpeta mulle oma rajad.
Sea mind oma tõeteele ja õpeta mind,
sest Sina oled Jumal, mu Lunastaja,
Sind ma ootan kogu aja.
R:

Mõttele, Issand, oma halastusele ja heldusele,
sest need on igavesest ajast.
Ära tuleta meelde mu noore ea patte,
ja mu üleastumisi ära meenuta.
R:

Issand on hea ja õiglane,
seepärast õpetab ta patustele õiget teed.
Ta juhib leplikud õigluse juurde
ja õpetab alandlikele oma teed.
R:

(Teine lugemine Fi2 ,6-11)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast filiplastele:

Vennad, kui ühendus Kristuses annab meile julgust ja tema armastus toob lohutust, Vaimu osadust, südamlikkust ja kaastunnet teiste vastu, siis tehke mu rõõm täiuslikuks selles, et te olete üksmeelsed. Armastus ühendagu teid olema sarnased oma eesmärkide ja ühtekuuluvuse tundmise poolest. Ärge tehke midagi isekusest ega tülitsedes, vaid pidage oma alandlikkuses üksteist ülemaks kui iseennast. Igaüks otsigu seda, mis on kasuks teisele ja mitte iseendale, et teiegi elaksite sarnastena Jeesus Kristusele.
Jeesus Kristus oli oma olemuselt Jumal, kuid ei hoidnud sellest kinni, et Jumalaga võrdne olla, vaid loobus sellest ja võttis sulase näo ning sai inimese sarnaseks. Ta nägi välja nagu inimene ja alandas iseennast; sai kuulekaks kuni surmani, pealegi ristisurmani. Sellepärast on Jumal tõstnud ta kõrgeks üle kõige ja andnud talle nime üle kõikide nimede, et Jeesus nime ees painduksid kõik põlved - nii taevaste, maapealsete kui allilmsete omad - ja iga keel tunnistas Jumala Isa auks, et Jeesus Kristus on Issand.
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh 20,27)

Halleluuja. Minu lambad kuulevad mu häält, ütleb Issand,
mina tunnen neid, ja nemad käivad minu järel. Halleluuja.

(Evangeelium Mt21 ,28-32)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Jeesus rääkis ülempreestritele ja rahvavanematele tähendamissõna:

"Kuidas te sellest aru saate? Ühel mehel oli kaks poega, ja ta läks ühe juurde nendest ning ütles: "Mu poeg, mine ja tööta täna minu viinamäel!" Aga poeg kostis vastuseks: "Ma ei taha!", kuid hiljem mõtles ümber ja läks siiski. Samas astus isa teise poja juurde ning ütles nõndasamuti. Poeg aga vastas: "Küll ma lähen, isa," kuid ei läinud. Kumb neist tegi isa tahtmist?" Ja nemad vastasid: "Esimene." Jeesus ütles neile: "Tõesti ma ütlen teile: tõlnerid ja hoorad saavad enne teid Jumala riiki! Sest kui Johannes tuli teie juurde, õiget teed näitama, siis te ei uskunud teda, kuid tõlnerid ja hoorad uskusid. Teie nägite seda, kuid ka tagant järele te ei parandanud meelt ega jäänud uskuma".
See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Teie ütlete: "Issanda tee ei ole õige!" Kuulake ometi, Iisraeli sugu! Minu tee ei olevat õige? Kas pole see pigem nõnda: Teie eneste teed ei ole õiged? Nii on kirjas prohver Hesekieli raamatus.

Nojah, armsad õed ja vennad, kui keegi arvab, et Jumala tee ei ole õige, siis peab selle kellegi käsi hetkel ikka üpris halvasti käima - nii halvasti, et oma käitumise muutmine ei pruugi olukorda enam parandada. Aga kui meie omadega veel nii kaugel pole, siis on meile veel lootust. Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, kord tuli üks vanem proua pärast missat käärkambrisse ja kõnetas noort vikaarpreestrit palvega, kas too ristiks tema lapselapse.
"Tegelikult peaksid vanemad oma lapsele ristimist paluma," vastas preester.
"Seda küll, aga vanemad on väga hõivatud, kas ikka mina ei saaks kuidagi seda asja ära korraldada?" küsis vanaema murelikult. "Hästi," vastas vaimulik, "aga miks te üldse soovite, et teie lapselaps ristitaks?". "Noh, mina olen ristitud ja minu vanemad olid ristitud, minu lapsed on ristitud ja nüüd soovin ma, et ka minu lapselapse ristitud saaks." "Ah soo," küsis preester ninakalt, "niisiis, kui teie vanemad ei oleks ristitud ja teie ei oleks ristitud, kui teie lapsed poleks ristitud, siis poleks teie loogika järgi mingit muud põhjust teie lapselast ristida?" "Aga armas preestrihärra, ma tahan ju ometi, et Jumal minu lapselast hoiab". "Ka sel juhul pean ma teile pettumuse valmistama," teatas noor preester kasvava norimishimuga - "kui teie lapselaps peaks - hoidku Jumal selle eest - kohe pärast ristimist surma saama, siis saaksite teie mind kohe kohtusse kaevata. Ma ei saa teile ju garanteerida, mis kombel Jumal arvab heaks teie lapselapse eest hoolt kanda, ma olen ainult preester, mitte Jumal ega suur nõid."

Nüüd ei kannatanud vanaema enam välja ja ütles solvunult: "Ma näen, et te ei taha minu lapselast ristida; hästi, ma lähen hoopis luterlaste juurde - ma olen kuulnud, et nemad ei esita laste ristimisega seoses rumalaid küsimusi. Nägemist!" Ja vaevalt öelnud, läinud ta oligi...

Armsad vennad ja õed, kumb antud kahekõne osapooltest käitus õigesti? Kas noor preester, või vanaema? Tegelikult võib mõlema poole pealt terve rea vigu üles lugeda, ja ikkagi on mõlema käitumine ka mõistetav. Noor vikaarpreester oli asja seminari lõpetanud, ja talle oli südamele pandud, et laste ristimine pole mingi paljas kombetäitmine. Lapse vanemad peavad võtma vastutuse lapse kristliku kasvatuse eest ja sellest kohusest täiel määral aru saama. Tegelikult oleks vaimulik võinud kogu vestluse kohe viisakalt lõpetada, öeldes, et sel teemal on ta volitatud rääkima ainult lapse vanematega.

Mis aga noort preestrit ilmselt ärritas ja provotseeris, oli vanaema läbinähtavalt leige ettekujutus ristimisest, nagu oleks see vaid komme või lausa mingi nõiduse lausumine, mille kaudu saaks inimene Jumalat mõjutada. Muidugi ei soovinud ta vanaema lihtsalt ärritada, vaid üritas panna teda tunnistama, et

tema katekismuseõpingud jäävad aastakümnete taha, et ta on unustanud, mida omal ajal õppis. Siis mõistaks ta ju isegi, miks on ristimisel vanemate roll nii tähtis. Aga noor preester oli oma teoloogiaõpingud alles äsja lõpule viinud, ning ta ei suutnud ette kujutada, et on olemas inimesi, kelle jaoks ei ole teoloogilised küsimused elu kõige tähtsamad asjad. Nii muutus ta viimaks ebaviisakaks, ja sundis vanaema ära arvama, mida tema mõtles, ega jätnud talle mingit võimalust auga taganeda. Tegelikult oleks ta võinud ju lihtsalt seletada, mis tingimustel lapsi ristitakse, ja korrata taktitundeliselt üle, milleks seda vaja on.

Teisalt on ju ka selge, et vanaema ei tahtnud midagi halba - tal polnud ju aimugi, et vaimuliku jutule minnes võidakse teda sundida äkki lausa eksamit tegema.

Üpris sarnase loo leiame ka tänasest evangeeliumist. Ka ülempreestrid ja rahva vanemad ei tahtnud alguses midagi halba, vaid üritasid Jeesuses leida endale liitlast. See, kuidas Jeesus nendega ümber käis, ka seda võiks nimetada ebaviisakaks - mida vanemaks ise saad, seda vähem samastad sa ennast noore ja tulise Jeesusega ning seda paremini suudad ülempreestrite ja rahvavanemate olukorda sisse elada.

Elu oli neile õpetanud, et tuleb olla ettevaatlik, ning et paljas tõde võib sageli olla solvav, sundida vestluspartneri kaitssesse, nii et ta ei mõtlegi enam tõele, vaid ainult oma solvumistundele. Ja kuidas oleksid need, kes pidasid end rahva ülemateks, saanud olla kindlad, et Jeesus ikka on see tõeline Messias. Olid ju hiljuti üles astunud valemessiad Teudas ja Juudas Galileast, kes tapeti ühes nende paljude poolehoidjatega (Ap 5,36-37).

Kuid siiski võime öelda, et ka nii ülempreestrid kui rahvaülemad olid ikkagi liiga enesekesksed ja paindumatud. Veel vähem soovisid nad oma vigu tunnistada. Siin oleksid nad vähemalt pidanud paluma Jeesusel tema esitatud lugu täpsustada - küsida, mida ta sellega mõtles. Preestrid polnud ju mitte ainult täiskasvanud, vaid ka inimesed, kes tundsid põhjalikult Vana Testamendi pühakirja. Seetõttu oli üsna mõistmatu tegu avaldada oma seisukoht loo suhtes, milles täiesti puudus teave käitumise asjaolude kohta. Jeesus ei seleta ju üldse, miks esimene poeg keeldus viinamäele minemast - võibolla oli ta haige, õnnetult armunud, või muu asja pärast kurb. Iga isa oleks ju samuti küsinud, miks poeg ei taha minna. Mis aga juhtus teise pojaga, sellestki pole midagi lähemat teada - võibolla kukkus tal härg kaevu või jäi sulane haigeks, ja võibolla ta lihtsalt unustas... Olen pannud tähele, et ka kõige parema tahtmise juures jääb mul endalgi umbes kord või kaks aastas kuhugi minemata puhta unustamise pärast, mitte et mul oleks tahtmisest puudu jäänud.

Jah, armsad õed ja vennad, me oskame mõne keevalise noore preestri ja mõne oma lapselast ristida paluva vanaemakese käitumise lahti harutada ja mõlemapoolse süü üles leida - mida üks või teine saanuks paremini teha -, kuid me ei saa teha etteheiteid Jeesusele. Kui meie oleme lakanud otsimast tõde, siis kõlabki see tõde varsti meie kõrvus valusana ning seetõttu võibolla isegi solvanguna. Aga Jumala kohtu ees ei saa me isegi luterlaste poole üle joosta - me usume paraku ju koos nendega ühtesamasse Jumalasse... Aamen.